

OTAKOU, Hune 10th, 1875.

Ki a te Makuihi o Nomanapi Tino Kawana o te Koroni o Niu Tireni kei Poneke Tena koe

E inoi atu ana matou ki a koe kia ata rapua i nga take i pa ai nga mamae ki te iwi maori o Ngaitahu.

Ko te kupu tuatahi Ko te pukapuka tuku whenua a Te Keepa Komihana ratou ko nga maori o Ngaitahu ki Hakaroa i te tau 1848. Ko nga moni i tonoa ai e matou kia nui noa atu. Ka mea a Te Keepa kia rua mano pauna (£2000). Ka mea matou ekore e ho atu te whenua. Ka mea a Te Keepa ki te kore koutou e pai ki te rua mano pauna ka kawea e au enei moni ma Ngatitua ki te uaua tonu koutou ki te whakakore, ka tonoa mai he hoia hei tango i to koutou whenua. No reira matou ka matakua ki nga kupu whakawehiwehi a Te Keepa i a matou. Ka mea atu matou ki a Te Keepa me pehea o matou kainga me a matou mahinga kai me nga wahi tapu me nga hianga ika me nga tauranga waka me era atu wahi. Ka mea a Te Keepa me waiho ma te Kawanatanga e whakahoki mai ki a koutou ena mea katoa. I muri mai hoki ma te Kawanatanga e whakahoki mai etahi whenua mo koutou a te wa e ruritia ai te whenua e nga kai ruri ka wehea etahi whenua mo Koutou kia rahi.

Ko ta matou kupu whakahoki tenei mo te hoko whenua a Te Keepa he mea hoko ki waho i te moana e rite ana ki te whare herehere kahore nei e kite atu i waho ko taua hoko a Te Keepa i timata i Kaiapoi pa, haere tonu ki Otakou ki te taha takutai kahore te tuawhenua i riro. Ko nga moni i utua e Te Keepa i taua ra e rima rau pauna (£500) ko aua moni he moni whakatapu i te whenua ki a riro ai i a Te Kuini mana e tiaki. Ko muri mai ka rohea te tuawhenua ki waho me o matou kainga katoa o mua me o muri iho. I ki mai a Te Keepa kia ruritia te whenua ka tahi ka wehea te whenua e rohea mo matou. Ko te utu i kia e matou ki a Te Keepa he nui noa atu, na nga kupu waniwani a Te Keepa i riro ai to matou whenua. Ko tetahi he o Te Keepa ko te hokonga i to matou whenua e mau ana nga rohe i te pukapuka tuku, he kupu tuhituhi noa na te Keepa aua kupu, kaore he tangata i mohio ki taua tuhituhi no te mea nana ano taua pukapuka i tuhituhi i kumea hetia e Te Keepa te tuinga i o matou ingoa ki roto ki tana Tiiti. Koia matou ka tohe nei ki a whakawatia enei hara nui o te hokonga a Te Keepa i to matou whenua; ki te mahara iho he mahi tika ranei tena mahi a Te Keepa kaore nei e tika ana ki runga ki ta te ture hoko whenua, no te mea he iwi mohio koutou ka ata titiro marire ki tena hara nui o te hokonga a Te Keepa.

Muri mai i a Te Keepa ka tae mai a Matara Komihana ki te whakaoti i taua hoko a Te Keepa, ka tonu ano matou ki a Matara kia nui he utu mo to matou whenua ka mea a Matara i haere mai a au ki te kawea mai i te toenga o nga moni i kiia e Te Keepa ki a koutou ki Hakaroa o te rua mano pauna ka horapa e ahau te tuawhenua ki enei moni. Katahi o matou kaumatua ka tohe ano ki te utu nui mo to matou whenua. Ka whakahokia e Matara ki a Matiaha Tiramorehu, maku e tonu ki te torona o Te Kuini te utu nui mo to koutou whenua (tirohia te pukapuka a Waata Matara o Hurae 5th, 1856 ki te tino Kai Tuhihi a Te Kuini) ko au i pai ki nga maori ki te tonu i te 30,000,000 eka whenua. Ko te utu ekore e [unclear: iti] iho, i te rua miriona pauna (£2,000,000) ko te utu kua riro i nga maori e rima mano pauna (£5,000).

Muri mai ko te hoko whenua a Waata Matara Komihana ki te pito ki Murihiku i te tau 1853. Ka tohe matou ki te utu nui ka tohe hoki kia whakararahitia nga whenua mo matou. Ka mea a Matara ki a rua mano pauna (£2,000) e ho atu ki a koutou inaianei. Ka mea matou kei te iti rawa tena utu. Ka mea a Matara ehara tena i te utu tika mo to koutou whenua ko te utu tika ko a muri ake nei whakaritea ai te utu mo te whenua, nga kura nga [unclear: ohipera] me te atawhai i a koutou me a koutou tamariki; he taonga nui ena ki a koutou no reira matou ka ho atu i to matou whenua na enei kupu i ngawari ai ki te hoko na enei kupu patipati.

Me titiro Te Kawanatanga ki te kupu a Waata Matara i ki ai ki nga maori ka horapa e ahau te tuawhenua ki te rua mano pauna a Te Keepa kua kapea e Te Keepa te tuawhenua ki waho. Kaore e whaimanatanga o te kupu horapa a Waata Matara mehemea he moni ke atu a Matara i apiti ai ki te rua mano pauna a Te Keepa penei kua whaimana ta Matara kupu horapa i te tuawhenua.

Muri mai ka tae mai te Kooti Whakawa Whenua Maori ki Otautahi (Canterbury) i te tau 1868. Ka kitea ano te he o nga pukapuka hoko whenua a Te Keepa kahore i whiwhi i te tohu o te mana ki te ritenga o nga ture; no te mea kaore te Kawana o te Koroni kia whakapiri i tona ingoa ki raro i taua pukapuka. Ko te whakapiringa o te ingoa o te Minita o Teone Horo e rua tekau nga tau i muri iho he mahi pokanoa, no te mea kahore rawa he whaimana ki a ia mo tena tuhituhinga. E kiia ai kua whaimana nga kupu a Te Keepa ki nga whenua i homai e taua Kooti Whakawa Whenua ki Otautahi.

Tenei ta matou kupu whakahoki mo nga kupu a Te Keepa raua ko Matara e mau i runga ake nei mehemea i whakaritea aua kupu i taua taima penei kua nui nga hua o aua kupu e puta ana ki a matou, mehemea i whakaritea taua utu i taua taima e rite ana ano ki tena rua miriona pauna (£2,000,000). Ko tenei kua roa e takoto ana, kua tae ki te rua tekau ma whitu tau me ki e matou tenei kupu tuturu ki a koe te Tino Kawana o Niu Tireni kei a matou ano to matou whenua.

Ki te kore koe e te Kawana e whakaoti i ta matou inoi me to matou mamae ka kawea e matou tenei mahi ki

Ingarani ki raro ki te Torona o te Kuini.
He oti ano na ou kai inoi.